

dag frá degi

Hevur skrivað sjeý bókur av — fyra eru útkomnar

360 ára gamla tingbókin komin út av nýggjum:

Í síðstu viku kom Tingbókin fyri árinu 1615-54 út í endurprentaðari útgávu. Tað er Einar Joensen, sum hevur skrivað bókina av og sjálvur givið hana út. Upprunaliga gav Einar Joensen bókina út í 1953 í 500 eintøkum, men hon var útseld fyri nøkrum árum síðani. Nú er bókin offsettprentað á Einars Offsett.

Einar Joensen sigur, at hann fekk tíðliga áhuga fyri teimum gomlu tingbókunum, sum rækka heilt aftur til ár 1615.

Tað var blaðstjórin á Dimmalætting, Poul Niclasen, sum í síni tíð á blaðnum prentaði brot úr tingbókunum og hevði hetta lesitilfarið stóran áhuga.

Men eisini aðrir hava havt áhuga fyri tingbókunum. So tíðliga sum í 1780 skrivaði Svabo, at tað hevði verið áhugavert at geva tingbókurnar út. Tá vóru tær elstu bert 170 ára gamlar, meðan tær nú eru útvið 400 ára gamlar.

Skrivaði av um kvøðarnar

Einar Joensen fór í 1950 at

læra seg at lesa gamla skrift og fór síðan at skriva tingbókurnar av úti á Landsbókasavnum, sum tá var opið til klokkan nýggja á kveldi. Hetta arbeiðið, sum alt fór fram um kveldarnar, var drúgft, men fyrsta bókin kom longu út í 1953.

Fýra av tingbókunum, sum ialt eru 18—20 í tali, eru útkomnar á prenti. Afturat teimum hevur Einar skrivað triggjar av, sum enn ikki eru útkomnar. Ein av hesum verður to fyrrseikað í letuni og kemur væntandi út í vetur.

Annars skrivar Einar Joensen framvegis av. Nú ger hann tað kortini við hús, tí tað ber til at fáa fotoavrit av tingbókunum.

Tann elsta er burtur

Tann elsta tingbókin, vit eiga, gongur aftur til 1615. Ein hevur tó verið undan hesari, men hon er ikki varðveidd.

Einar Joensen sigur, at vit vita, at ein hevur verið undan hesi, tí tað verður í hesi skilað til eina, sum var undan.

Roknað verður við, at hon er tikin av fransmonnum, sum tóku bæði líkt og ólíkt, tá teir rændu í Tinganesi seint í 1670-unum.

Tó heldur Einar Joensen, at tað er óført, at tingbókurnar í heila tikið eru varðveiddar. Tær vórðu goymdar saman við so nógvum øðrum skjølum úti í Leigubúðini, men nógv av hesum leysu skjølunum eru tiverri farin fyri skevni.

Ætlaði at skriva lögtings søgu

Í triati árunum var ætlanin at Chr. Barentsen, fyrrverandi amtmaður í Føroyum, skuldi skriva eina lögtings søgu.

Hann buði tá í Dan-

mark og vórðu bókurnar sendar niður til hansara, men hann var so mikið gamal og doyði nøkur fá ár seinri uttan at hava skrivað nakra søgu.

Eftir stríðslok hevði Maria Michelsen bókurnar heim aftur við til Føroya, her tær síðan eru varðveiddar á skjalasavninum.

Skrivar fútareiðin skapin

Umframt at skriva tingbókurnar, skrivar Einar Joensen eisini fútareiðin skapin. Tann fyrsti — frá 1584 — er avskrivaður og kemur væntandi út einaferð í vetur. Nakrir afturat eru avskrivaðir.

Nú er eisini lættari at fáa bókurnar út tí tað ber jú til at seta beinleiðis á fotosetmaskinu eftir fotoavritunum av teimum gomlu bókunum.

Gongd á aftur

Tað er nú líkt til, at gongd kemur á aftur útgávu av tingbókunum og er tað at fegnast yvir. Útgávan steðgaði annars í 1972 av fakkfagstrupuleikum.

87

Sandöy

Jorgenn pedersenn som kallis Thouwen bøde thill K. M. for Ennganger 1 gl

Jacob Erichssonn for frille leffnett med Gudron Einers dotter, bøde thill K. M. baade thill sammen iiii gl.

Jacob Christoffersson enn Gifft mand for hor sag med Zigga Elias dotter, bøde thill K. M. huer for sig — 6 mk. syllffuer

Ioenn sebiornssen for skelldjord bøde thill K. M. 1 gl
Suend Ioenssen, magnus Isaacssenn og christoffer Ioenssenn for de wille lcke Roe thill schuffoo med thing budett bøde thill K. M. 1 gl huer for sig.

Vaagoe

Ioenn simennssenn paa Steig for frille leffneth med ... bøde thill K. M. for begge 3 gl.

Gunner Harrildssonn og Bille mortens dotter for leymall og schyllschaff Sysskene börnn, bøde thill K. M. begge — 21½ gl. 6 schind

Bertholdd Andersenn for nogenn Wlemppe bøde thill Kongl. Maytz. 4½ gl. 6 schind

Suderööenn

Gutte Guttormssen for frille leffnett med Agnes Bryniolffs Dotter og schyllschaff 1 ... bøde thill Kongl. May. thillsammen x gl.

Guttorm Niellssons Skoudtzmall

Anno 1618 Denn 4 Dag Augusti paa ltt sett laughthing I Thordzhaffnn vdj ferrö, I konglig Maytz. fougids Strange Madtzen, Saa och Laugmandens Prouffsten och presterne sampt Laugrettismenderne och Menige Allmuens nerwerelisse, som samme thiddt thillstede worre Fremkom Guttorm Niellsson Barn föd her vdj ferrö Som Enn thidt lang haffuer thiendt welbyrdige folck vdj Danmarck,

Ein síða úr Tingbókini. Málið er ikki tað sama, sum nýtt verður í dag

Tá misti Einars Prent fleiri av prentarunum og Einar Joensen var tí sjálvur noyddur at arbeiða á kveldi við vanligum prentarbeiði og tíð var ikki til tingbókurnar.

Einar Joensen hevur sjálvur borið kostnaðin av

útgávuni av tingbókunum, men hann hevur tó fingið ein litlan studning frá Føroya Landsstýri og Dansk-Færøsk Kultur-fond.

Tingbókin er 444 síður og kostar heft 80 kr. og innbundin 96 kr.

Føroyskir kirkjusiðir — ritgerðakapping

Enn er ikki ov seint at senda tilfar til ritgerðakappingarnar um »føroysku kvinnuna og livskor hennara« og »streymviðurskifti í Føroyum« boðar Fróðskaparsetrið frá. Hesar kappingar vóru fyrst á skránni hjá Setrinum veturin 1976—77, men av tí, undirtøkan var litil og eingin, vóru kappingarnar settar aftur á skránnar veturin 1977—78. Tíðarfreistin

varð sett til 1. juli 1978, men seinni varð hon longd til 1. desember 1978. Nú boðar Fróðskaparsetrið frá, at tilfar, sum kemur í hesum mánað og nakað út í januar, verður tikið við í kappingina.

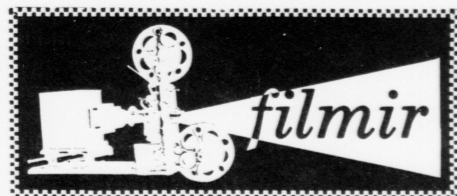
Ritgerðakappingin fyri árið 1978—79 eitur »føroyskir kirkjusiðir«. Nærri upplýsingar um hesa kapping fáast frá Fróðskaparsetrinum.

Kasettu-band við sangi

Basúnljóð hevur givið út nýtt kasettuband, sungið av Thomasi Juul Askham og Skopunarsysturum. Hetta eru sangir, sum hava verið sungnir í møtiræðini Kristus er svarði.

Á bandinum eru lættir sangir og eisini eru nakrir stillir, so tey eldru eisini kunna hava gleði av tí.

Haldan Dalsgarð hevur staðið fyri upptøkuni og Milson Zachariassen hevur sett rímklang til. Regín Bjarnastein hevur margfaldað bandið og Keifin Hammer hevur teknað umslagið.

Síðsti møguleiki

Floyd, ein ungur amerikanari, sum júst er sloppin út úr einum gegli í Kanada, ger sama dag eitt vápnar rán á ein gimsteina-handil saman við góða vini sínum Joe. Teir skiljast eftir ránið og gera av, at hittast hinumegin markið dagin eftir. Floyd kemur út fyri einum óhappi við bilinum og verður seinkaður. Hann fer inn á motellið »Síðsti Møguleiki«, sum er beint við markið millum USA og Kanada.

Hann verður mistonktur av Michele og av mekanikaranum á motellinum. Sjónvarpið hevur nevniliga havt eina sending um ránið, og tann, sum varð eftirlýstur í sambandi við tað, listist nógv Floyd (sjálvandi).

Michele er tann vakra konan hjá moteláranum. Hon luktar ævintýr og pening og kastar seg tí í eitt yvirhugað samliv við honum sama kvöld. Næsta dagin uppdagar Floyd, at beltíð við gimsteinunum er horvið.

Michele má vera tann seki, men hon noktar. At enda jattar hon seg seki á at hava tikið beltíð, men tað var bert fyri at hava tað í tryggleika fyri Floyd. Hon vil noyða hann at taka seg við yvir um markið. Men vinurin hjá Floyd, Joe, bíðar ótolin — og fer at enda til markabýin fyri at gera støðuna upp við Floyd.

Filmurin verður sýndur í Havnar Bio. Automatsvararin í Havnar Bio hevur tlf. 14105.